

Rom for kultur

Kartlegging av kulturlokaler i pilotkommuner

Kaja Langø Aasmoe og Åsmund Mæhle
April 2021

KULTURALLIANSEN

Innhold

1 Oppsummering	1
2 Innledning	2
3 Metode og datagrunnlag	4
3.1 Metode	4
3.2 Datagrunnlag	5
3.3 Begrepsavklaringer	8
4 Resultater fra kartleggingen	9
4.1 Husene det frivillige kulturlivet bruker	9
4.1.1 Hustyper	9
4.1.2 Hvem eier husene	13
4.1.3 Byggeår	13
4.1.4 Behov for oppgradering av organisasjonseide hus	14
4.2 Rommene det frivillige kulturlivet bruker	15
4.2.1 Hva rommene brukes til	15
4.2.2 Antall publikummere og antall framføringer per år	15
4.2.3 Tilgjengelighet	16
4.2.4 Brukertilfredshet	16
4.2.5 Akustikk og dimensjoner på rommet	17
4.3 Kommunenes vurdering av kapasitet på lokaler	22
5 Vurderinger	23
6 Videre arbeid	26

Vedlegg

Vedlegg 1 Kartleggingskjema

1 Oppsummering

Denne rapporten oppsummerer Kulturalliansens kartlegging av de lokalene som brukes av det frivillige kulturlivet i åtte pilotkommuner. I kartleggingen er det samlet inn informasjon om det enkelte hus og rom. I tillegg er det hentet inn brukererfaringer fra de lagene som bruker rommene. Kartleggingen i de åtte kommunene ble gjort i 2019 og 2020, hvorav en av de ble utført i samarbeid med det lokale musikkrådet uten hjelp fra Kulturalliansen.

Hovedkonklusjonene fra kartleggingen er som følger:

- De fleste lagene har øving og framføring i kommunale og organisasjonseide bygg
- 76 % av lagene øver i lokaler som ikke er egnet akustisk
- Det er for liten kompetanse og bevissthet i lagene når det gjelder hva som gir rommene akustikk tilpasset deres aktivitet
- Bare 22 % av lokalene som lagene øver i, er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne
- Lagene har ikke tilstrekkelig tilgang til lager
- Det er stort behov for oppgradering av organisasjonseide bygg
- Det er stort behov for brede kartlegginger i flere kommuner

2 Innledning

Å ha tilgang til egnede lokaler er den viktigste enkeltfaktoren for å sikre et levende kulturliv over hele landet. Erfaring viser at gode og egnede lokaler øker kvaliteten og rekrutteringen i kulturlivet. Organisasjonene i det frivillige kulturlivet har i mange år hørt fortellinger fra sine medlemmer om at de ikke har tilgang til lokaler som passer for deres aktivitet. Dette generelle inntrykket har imidlertid ikke blitt underbygget med data. Enkeltlokaler har blitt målt og vurdert grundig, men det har ikke blitt gjort en systematisk kartlegging i større skala. For Kulturalliansen er det viktig å få kunnskap som kan underbygge vårt politiske arbeid og få data som viser hvor skoen trykker.

Målet med kartleggingen er å få kunnskap om:

- Hva slags lokaler bruker det frivillige kulturlivet til øving og framføring?
- Hvor egnet er lokalene, med hensyn til aktiviteten som foregår der og antall deltakere?
- Hvor tilfreds er lagene i det frivillige kulturlivet med de lokalene til har tilgang på?
- Hva er tilstanden på de organisasjonseide byggene som det frivillige kulturlivet bruker?

Det har også vært et mål å danne seg et bilde av i hvilken grad kapasiteten og tilgangen på lokaler har vært god nok.

Vi innledet derfor et samarbeid med Norsk musikkråd og Kulturrom for å få i stand en nasjonal kartlegging av de lokalene som det frivillige kulturlivet bruker. Prosjektet legger grunnlaget for kunnskap om tilgang og behov for utbedringer, slik at opplysningene vil kunne være en nyttig kilde i kulturpolitikken nasjonalt og lokalt for frivillige aktører, politikere og rammesettere. Med kartleggingsverktøyet blir de viktigste opplysningene om lokalene registrert og sett i sammenheng.

Den aller første pilotkartleggingen ble gjennomført av Norsk musikkråd i 2017. Etter ansettelse av prosjektleder i Kulturalliansen i 2019 startet arbeidet med justering av verktøyet og framgangsmåten, og prosjektet skjøt fart i 2020. Kulturalliansen inviterte kommuner til å gå sammen med de frivillige kulturorganisasjonene om å gjennomføre kartlegginger lokalt. Likevel gikk rekruttering av kommunene noe tregt, og det ble i 2020 besluttet å gi økonomisk støtte til et utvalg pilotkommuner som forpliktet seg til arbeidet. Denne rapporten er en sammenstilling av resultater fra disse åtte pilotkommunene.

Kommunene som deltar i kartleggingen får tilgang på en nettbasert rapport som sammenstiller opplysningene fra sin kommune. Vi håper og tror denne vil være til nytte når politikere, administrasjon og frivillig kulturliv i kommunen skal prioritere tiltak.

Prosjektet har fått støtte over statsbudsjettet siden 2019. I stortingsmeldinga *Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig*¹ om den statlige frivillighetspolitikken står det er også kartlegginga trukket fram. Der står det:

Regjeringa vil rose frivilligheita for tiltak sektoren sjølv har sett i gang for å sikre at bygg som eignar seg for frivillig aktivitet, blir kartlagde og tilgjengeleggjorde. Eit eksempel på dette er kartleggingsverktøyet som Kulturalliansen har laga for dei lokala som kulturfrivilligheita nyttar. Ambisjonen er at ein i framtida skal kunne gi ei oversikt over alle relevante lokale for kulturfrivilligheita.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-10-20182019/id2621384/>

Det er viktig for Kulturalliansen å se kartleggingsprosjektet i sammenheng med annet relatert arbeid som er gjort og gjøres på feltet. Samarbeid med disse aktørene er essensielt for Kulturalliansens videre kartleggingsarbeid. Dette gjelder for eksempel:

- Norsk musikkråds akustikkmålinger ut ifra den norske akustikkstandarden NS 8178². Dette prosjektet skriver rapporter for rom som brukes til musikkformål og beskriver de akustiske forholdene i rommet og mulighetene for forbedring. Prosjektet bruker samme underliggende database som Kulturalliansens kartlegging og det er derfor lagt til rette for å sammenstille data på et senere stadium.
- Noregs Ungdomslags kartlegginger av organisasjonseide bygg gjennom prosjektet Huset i Bygda³. Målet for dette prosjektet er å samle husene i en egen husbase, synliggjøre disse som viktige kulturarenaer, deretter utvikle verktøy som gjør lagene til mer kompetente huseiere.
- LNU's utvikling av en digital portal for tilgang til lokaler⁴.

Ingen av disse prosjektene har imidlertid samlet inn brukererfaringer på samme måte som Kulturalliansen har gjort.

I kapittel 3 vil vi presentere datagrunnlaget og metoden som er brukt. Kapittel 4 inneholder resultatene og tall fra utvalgte deler av kartleggingen. I kapittel 5 kommer vi med våre vurderinger av resultatene, mens vi i kapittel 6 sier noe om behovet for videre arbeid.

Bildene i rapporten er hentet fra rom som er med i kartleggingen og er eksempler på rom som brukes av frivillig kulturliv. De er ikke plukket ut fordi de er representative eller fordi de illustrerer noen av resultatene. Derfor har vi ikke inkludert informasjon om hvor bildene er tatt.

Vi vil gjerne takke Jon G. Olsen i Akershus musikkråd for hjelp med utformingen av spørreskjema, database og oppsett av kriterier for dimensjoner på rom. Vi vil også takke Trond Eklund Johansen i Innlandet musikkråd for hjelp med kriterier for dimensjoner på rom. Vi takker i tillegg Berit Vordal i Norske konsertarrangører for hjelp med utforming av kriterier i forbindelse med tilgjengelighet.

² <https://www.musikklokaler.no/nasjonal-standard-for-musikklokaler/ns8178>

³ <https://www.husetibygda.no/>

⁴ <https://www.lnu.no/2019/11/14/regjeringen-bevilger-to-millioner-til-portal-for-lokaler/>

3 Metode og datagrunnlag

3.1 Metode

I kartleggingen er det brukt fire skjema (se vedlegg 1), som fylles inn ved befaring av kulturlokalene og etter samtale med de frivillige lagene som bruker dem. Disse skjemaene er:

- Informasjon om huset
- Informasjon om hvert rom i huset
- Brukererfaringer fra hvert lag som bruker et rom
- Eget skjema for organisasjonseide

Skjemaene for hus og rom inneholder først og fremst objektive og målbare opplysninger, men også noen mer subjektive spørsmål (for eksempel om bakgrunnsstøy er sjenerende, hørbar eller ikke hørbar). Skjemaet med brukererfaringer inneholder også noen målbare opplysninger, men har også en del subjektive spørsmål knyttet til hvor fornøyd laget er med ulike aspekter i rommet. I dette skjemaet er det også mulig å legge inn fritekstkommentarer.

Skjemaet for rom har med spørsmål knyttet til fire nøkkelfaktorer som sier noe om hvorvidt et kulturlokale er tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Skjemaet for organisasjonseide hus tar for seg oppgraderingsbehov og estimerte kostnader for disse.

Opplysningene registreres gjennom et nettbasert skjema i Kulturalliansens database, som driftes av Norsk musikkråd. Databasen som ligger i bunnen, er den samme som Norsk musikkråd bruker til sine akustikkmålinger i enkeltrom. Dermed vil det i framtida være mulig å sammenstille opplysninger på tvers av de to løsningene.

Dersom flere lag bruker samme rom, så kan det være flere brukererfaringer per rom. For lag som bruker flere rom kan det være registrert brukererfaringer for flere rom. Noen hus og rom som er registrert i kartleggingen har ikke noen brukererfaringer knyttet til seg. Det skyldes enten at huset eller rommet ikke brukes på jevnlig basis av noen lag eller at kommunen ikke har fått tak i brukererfaringer fra de lagene som bruker lokalet, for eksempel som følge av utbruddet av koronaviruset.

Pilotkommunene har i tillegg fylt inn et ekstraskjema, som ber om en kort vurdering av hvorvidt det er ledige lokaler i kommunen som kunne vært brukt til kulturaktivitet, eller om det er vanskelig for de frivillige lagene å finne et sted å være.

Det er pilotkommunene selv som samler inn og registrerer opplysningene etter veiledning av Kulturalliansen. Dette kan bety at kommunene har noe ulik praksis i utførelsen av arbeidet, og det må tas høyde for en viss feilmargin når man tolker resultatene. Kulturalliansen har hentet inn oversikt fra sine medlemsorganisasjoner over hvilke lag (kor, korps, teatergrupper, husflidslag, osv.) som finnes i hver av pilotkommunene og kontaktpersoner til hvert av disse lagene. Denne oversikten har kommunene så fått som hjelp i sitt arbeid med å samle inn brukererfaringer. Det har satt krav til kommunene at brukererfaringer minst skulle hentes inn fra disse lagene. I tillegg har kommunene samlet inn brukererfaringer fra lag de kjenner til og som ikke inngår i de nasjonale sjangerorganisasjonene.

Kartleggings skjema er utformet av Kulturalliansen og Norsk musikkråd. Etter justeringen av kartleggingsverktøyet i 2019 ble det lagt til to segmenter i kartleggings skjema:

- Tilgjengelighet: Utformet i samarbeid med prosjektleder for Tilgjengelighetsmerket (Norske konsertarrangører)⁵
- Organisasjonseide bygg: Tilleggsskjema utformet i samarbeid med Noregs Ungdomslag

3.2 Datagrunnlag

Det er kartlegginger av åtte pilotkommuner som er datagrunnlaget for rapporten:

Kommune	Fylke	Innbyggertall
Kinn	Vestland	17 207
Kristiansund	Møre og Romsdal	24 179
Målselv	Troms og Finnmark	6 640
Nannestad	Viken	14 139
Sandnes	Rogaland	79 537
Smøla	Møre og Romsdal	2 150
Sortland	Nordland	10 566
Ål	Viken	4 674

For å slippe gjentakelser, så er det ikke presisert for hvert enkelt funn i rapporten at det gjelder disse åtte pilotkommunene.

Kartleggingene ble ferdigstilte i 2020, med unntak av Sandnes kommune som ble kartlagt av kommunen i samarbeid med Sandnes musikkråd i 2018/2019. Dette var før justeringen Kulturalliansen gjorde av verktøyet, som vil si at resultatene fra *Tilgjengelighet* og *Organisasjonseide bygg* ikke inneholder registreringer fra Sandnes kommune.

Antall pilotkommuner må sees i sammenheng med utbruddet av koronaviruset. Det var planlagt å kartlegge flere kommuner, derav også kommuner med høyere innbyggertall, men det ble vanskelig å rekruttere flere etter at utbruddet fant sted. Konsekvensen av pandemien gjorde det også mer utfordrende for noen av kommunene å innhente brukererfaringer fra samtlige av sine frivillige lag.

Kartleggingen gir et øyeblikksbilde av situasjonen i hver kommune. Bruken av lokalene vil selvfølgelig endre seg noe over tid. I tillegg har pandemien gjort at noen lokaler og brukererfaringer ikke har blitt dokumentert. Vi mener likevel at når vi sammenstiller resultatene fra pilotkommunene så gir de et representativt bilde av situasjonen i de aktuelle kommunene.

Det kan stilles spørsmål ved om resultatene fra pilotkommunene er representative nasjonalt. Særlig kan det bemerkes at det ingen store byer er blant pilotkommunene. Vår hypotese og erfaringen fra de nasjonale organisasjonene tilsier at tilgangen på lokaler er dårligere i de store

⁵ <https://www.tilgjengelighetsmerket.no/>

byene. For å gi bedre grunnlag for konklusjoner, bør det gjennomføres langt flere kartlegginger både i små, mellomstore og store kommuner.

Tabellen under viser hvor mange hus som er kartlagt i hver av kommunene og hvor mange av disse der det er registrert brukererfaringer fra lag:

Kommune	Antall hus kartlagt	Antall hus med brukererfaringer
Kinn	24	21
Kristiansund	18	14
Målselv	28	6
Nannestad	25	5
Sandnes	37	36
Smøla	25	12
Sortland	15	13
Ål	22	15
Sum	194	122

Tabellen under viser antall rom som er kartlagt i hver kommune og hvor mange av disse som har brukererfaringer knyttet til seg:

Kommune	Antall rom kartlagt	Antall rom med brukererfaringer
Kinn	34	28
Kristiansund	34	18
Målselv	42	7
Nannestad	70	7
Sandnes	65	62
Smøla	27	13
Sortland	30	20
Ål	48	27
Sum	350	182

Tabellen under viser antall brukererfaringer per kommune:

Kommune	Antall brukererfaringer	Antall brukererfaringer i rom der laget framfører	Antall brukererfaringer i rom der laget øver
Kinn	29	12	28
Kristiansund	24	19	15
Målselv	8	1	8
Nannestad	9	6	8
Sandnes	94	40	94
Smøla	15	10	7
Sortland	28	15	20
Ål	45	30	35
Sum	252	133	215

Tabellen under gir en oversikt brukererfaringene og hva slags type lag de kommer fra. Vi minner om at lag som bruker flere rom er registrert med en brukererfaring per rom:

Type lag	Antall brukererfaringer	Andel
Kor	94	37,3 %
Korps	51	20,2 %
Band	17	6,7 %
Teater	7	2,8 %
Dans	18	7,1 %
Annet	65	25,8 %
Sum	252	100 %

Vi ser at i arbeidet med kartleggingen videre kan være nyttig å ha med flere kategorier av lag, for eksempel husflid og kulturvern.

I denne rapporten har vi vært opptatt av de lokalene som det frivillige kulturlivet bruker. Vi har derfor ikke tatt med brukererfaringer fra kulturskoleaktivitet, gudstjenester eller andre religiøse seremonier.

3.3 Begrepsavklaringer

Frivillig kulturliv

Frivillige kulturorganisasjoner, på tvers av sjangere.

Lag

Organiserte grupperinger innenfor frivillig kultur, for eksempel et kor eller et korps.

Rom

Rommet/lokalet som benyttes av et lag til øving og/eller framføring.

Brukererfaring

Et lags registreringer av hvordan det oppleves å øve/framføre i et rom.

Hus

Huset/bygningen som rommet befinner seg i.

Organisasjonseide bygg

Hus/bygninger som er eid av frivillige kulturorganisasjoner, for eksempel ungdomslag. De fleste grendehus, ungdomshus og samfunnshus er organisasjonseide.

4 Resultater fra kartleggingen

I dette kapittelet presenterer vi resultater og tall fra utvalgte deler av kartleggingen.

4.1 Husene det frivillige kulturlivet bruker

4.1.1 Hustyper

Tabellen på neste side viser hva slags type hus lagene i pilotkommuner bruker. De to første kolonnene med tall tar utgangspunkt i husene som er kartlagt, mens de to kolonnene lengst til høyre tar utgangspunkt i brukererfaringene for henholdsvis øving og framføring. Når andelen er 0 % er rutene tomme slik at tabellen skal bli mer oversiktlig.

Hustype	1. Andel av husene i kartleggingen	2. Andel av husene med brukererfaringer	3. Andel lag som øver i slike hus	4. Andel lag som framfører i slike hus
Barneskole	13,9 %	19,7 %	21,4 %	11,3 %
Barne- og ungdomsskole	2,6 %	1,6 %	1,4 %	
Ungdomsskole	2,6 %	4,1 %	6,5 %	6,8 %
Videregående	2,6 %	2,5 %	8,4 %	3,0 %
Kulturskole	0,5 %	0,8 %	0,5 %	
Kulturhus	7,2 %	9,0 %	12,1 %	18,0 %
Samfunnshus / grendehus / ungdomshus	19,6 %	15,6 %	12,1 %	15,0 %
Kirkebygg (Den norske kirke)	16,0 %	13,1 %	12,6 %	18,8 %
Menighetshus (Den norske kirke)	10,8 %	11,5 %	8,4 %	10,5 %
Lokaler for øvrige livssyn	1,5 %	1,6 %	2,3 %	2,3 %
Barnehage	0,5 %	0,8 %	0,5 %	
Fritidsklubb	0,5 %	0,8 %	0,5 %	
Idrettslokale (ikke skole)	1,5 %	2,5 %	0,5 %	1,5 %
Museum	2,1 %	1,6 %	0,9 %	2,3 %
Serveringssted / bar / restaurant / kafe / selskapslokale	3,6 %	2,5 %	2,3 %	1,5 %
Bibliotek	0,5 %			
Eldresenter / sykehjem	0,5 %			
Galleri	0,5 %	0,8 %		0,8 %
Konsertsted	1,0 %			
Annet	11,9 %	11,5 %	9,8 %	8,3 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %

Hustypene som brukes mest er markert med oransje tall i tabellen.

Tabellen viser at samfunnshus / grendehus / ungdomshus er det den største kategorien av de husene som kommunene har kartlagt (kolonne 1) og dermed sett som aktuelle hus for det frivillige kulturlivet. Når man ser på hus som faktisk har brukererfaringer (kolonne 2), så er det barneskolen som er den største kategorien. Det ser altså ut til at en del samfunnshus / grendehus / ungdomshus ikke brukes på fast basis av det frivillige kulturlivet.

Når man ser på brukererfaringene som gjelder øving (kolonne 3), så er det enda tydeligere at barneskolene er den største kategorien. Totalt 37,7 % av lagene øver i en eller annen form for skole. 23,3 % øver i en bygning som eies kirken eller annen religiøs virksomhet.

Dersom man ser på framføringer (kolonne 4), så er det kulturhus og kirker som er de største kategoriene av hus.

I hva slags hus har de ulike typer lag sine øvinger?

I tabellen under er brukererfaringene for øving brutt ned på de ulike typer lag:

Hustype	Kor (84)	Korps (50)	Band (13)	Teater (7)	Dans (15)	Annet (45)
Barneskole	14,3 %	56,0 %	7,7 %	0,0 %	12,5 %	6,7 %
Barne- og ungdomsskole	1,2 %	4,0 %				
Ungdomsskole	8,3 %	10,0 %				4,4 %
Videregående	9,5 %	2,0 %	30,8 %			11,1 %
Kulturskole	0,0 %	2,0 %				
Kulturhus	8,3 %	6,0 %	15,4 %	28,6 %	25,0 %	17,8 %
Samfunnshus / grendehus / ungdomshus	1,2 %	8,0 %	15,4 %	42,9 %	37,5 %	22,2 %
Kirkebygg (Den norske kirke)	29,8 %					4,4 %
Menighetshus (Den norske kirke)	15,5 %	2,0 %	7,7 %			6,7 %
Lokaler for øvrige livssyn	2,4 %				12,5 %	2,2 %
Barnehage		2,0 %				
Fritidsklubb					6,3 %	
Idrettslokale (ikke skole)						2,2 %
Museum	1,2 %					2,2 %
Serveringssted / bar / restaurant / kafe / selskapslokale	4,8 %		7,7 %			
Annet	3,6 %	8,0 %	15,4 %	28,6 %	6,3 %	20,0 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

For kor er kirkebygg den mest brukte hustypen for øving med 29,8 %. Dersom man ser på de ulike typer skolebygg under ett, så utgjør disse 33,3 % av brukererfaringene for kor. Dermed er det flere kor som øver på skoler enn i kirker. Også menighetshus er det mange kor som øver på.

For korps er barneskoler den klart dominerende arenaen for øving. Totalt 74 % av korpsene i pilotkommunene øver på skoler. For band er videregående skoler den største kategorien hus for

øving med 42,9 %. For teater og dans er det samfunnshus / grendehus / ungdomshus som er den største kategorien.

I hva slags hus har de ulike typene lag sine framføringer?

I tabellen under er brukererfaringene for framføring brutt ned på de ulike typer lag:

Hustype	Kor (47)	Korps (25)	Band (9)	Teater (7)	Dans (6)	Annet (20)
Barneskole	2,1 %	56,0 %				
Barne- og ungdomsskole						
Ungdomsskole	14,9 %	8,0 %				
Videregående	2,1 %		33,3 %			
Kulturskole						
Kulturhus	8,5 %	12,0 %	22,2 %	28,6 %	66,7 %	23,1 %
Samfunnshus / grendehus / ungdomshus	6,4 %	12,0 %		42,9 %		28,2 %
Kirkebygg (Den norske kirke)	40,4 %		11,1 %			12,8 %
Menighetshus (Den norske kirke)	17,0 %	4,0 %	11,1 %			10,3 %
Lokaler for øvrige livssyn					33,3 %	2,6 %
Barnehage						
Fritidsklubb						
Idrettslokale (ikke skole)		4,0 %				2,6 %
Museum	2,1 %					5,1 %
Serveringssted / bar / restaurant / kafe / selskapslokale	2,1 %		11,1 %			
Galleri						2,6 %
Annet	4,3 %	4,0 %	11,1 %	28,6 %		12,8 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Mye av mønsteret fra øvingslokalene gjentar seg når det gjelder framføringslokaler. For kor har kirkebygg en enda større andel, noe som viser at det er en del kor som øver andre steder, men som har sine konserter i kirken. For dansegrupper så er det to tredeler av dem som har sine framføringer i kulturhus. Vi gjør minner imidlertid om at det er relativt få band, teatergrupper og dansegrupper som er registrert med brukererfaringer i pilotkommunene.

4.1.2 Hvem eier husene

Tabellen under viser hvem som eier husene som er med i kartleggingen:

Eier	Andel av husene i kartleggingen	De husene som frivillig kulturliv bruker	Andel lag som øver i hus med denne eiertypen	Andel lag som framfører i hus med denne eiertypen
Kommune	43,3 %	50,4 %	54,4 %	49,6 %
Fylkeskommune	3,1 %	3,3 %	8,4 %	3,8 %
Stat	8,2 %	9,8 %	7,0 %	10,5 %
Organisasjon	27,8 %	22,8 %	15,3 %	24,1 %
Privat	17,5 %	13,8 %	14,9 %	12,0 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %

Kommunene er altså klart største eier av de husene som det frivillige kulturlivet bruker. Når det gjelder øvingslokaler, så er hus eid av organisasjoner og private aktører de som kommer på plassen etter de kommunale byggene. For framføringer er organisasjonseide bygg nest største kategori etter de kommunale.

4.1.3 Byggeår

Tabellen under viser husene i kartleggingen basert på alder:

Alder	Kartlagte hus	Andel lag – øvingslokale	Andel lag – framføringslokale
Før 1800	3,6 %	0,5 %	0,8 %
1801-1900	6,7 %	0,9 %	4,5 %
1901-1950	18,6 %	14,0 %	17,3 %
1951-1980	26,3 %	31,2 %	27,8 %
Etter 1980	22,2 %	37,1 %	22,6 %
Ukjent	23,7 %	26,0 %	27,1 %
Sum	100 %	100 %	100 %

Tallene viser at over halvparten har framføringer i hus som er over 40 år gamle. Selv om det er en del hus der alder ikke er oppgitt, så tyder det på at også for øvingslokalene er over halvparten over 40 år gamle.

4.1.4 Behov for oppgradering av organisasjonseide hus

For organisasjonseide hus har kartleggingen et eget skjema for å beskrive utbedringsbehov. Det er til sammen 54 organisasjonseide hus som er kartlagt i de åtte pilotkommunene.

Tabellen under viser andel av de organisasjonseide husa som har behov for oppgradering, reparasjon eller utskiftninger på ulike områder:

Type oppgradering	Andel hus som trenger denne typen oppgradering
Kjøkken	19 %
Dører	19 %
Vinduer	28 %
Isolasjon	15 %
Elektrisk	17 %
Vegger	20 %
Gulv	11 %
Tak	24 %
Vann	6 %
Toalett	22 %
Annet	11 %

Det er 59 % av de kartlagte husa som angitt behov for oppgradering på minst en av områdene. Det er 29 organisasjonseide hus som har gitt et anslag på hvor mye nødvendig oppgradering vil koste. Kostnaden varierer fra 50 000,- kroner til 5,5 millioner. I gjennomsnitt vil oppgradering for disse husa koste 757 000,- kroner.

4.2 Rommene det frivillige kulturlivet bruker

4.2.1 Hva rommene brukes til

Som vist i kapittelet om datagrunnlag og metode, så er det 350 rom som er kartlagt i pilotkommunene. I skjemaet for registrering av rom, så har respondentene krysset av for om rommet brukes til øving, framføring, begge deler eller ingen av delene. Rommene fordeler seg som vist i tabellen under:

	Andel av rommene
Brukes bare til øving	31,7 %
Brukes bare til framføring	27,4 %
Brukes både til øving og framføring	32,9 %
Brukes verken brukes til øving eller framføring	8,0 %
Sum	100 %

Som ventet, så brukes rom i skoler mer til øving enn til framføring, mens kirkerom brukes mer til framføring enn til øving. Over halvparten av kirkerommene som med i kartleggingen brukes til framføring og ikke til øving.

4.2.2 Antall publikummere og antall framføringer per år

I skjemaet for rom har kommunene angitt publikumskapasitet og et anslag på antall framføringer per år. Dette fordeler seg som vist i tabellen under:

Publikumskapasitet i rommet	Antall rom	Snitt antall framføringer per år
0-50	30	5
51-100	56	8
101-200	52	10
201-400	35	20
401-1000	12	23
Over 1000	1	20

«Rommet» som har publikumskapasitet på over 1000 er en utendørs scene.

4.2.3 Tilgjengelighet

I plan- og bygningsloven er det stilt krav om universell utforming av bygninger for publikum (allmennheten) skal være universell utformet. Kulturalliansen har i kartleggingen hatt samarbeid med Tilgjengelighetsmerket, som er en sertifisering for kunst- og kulturaktører som har god tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne på sine arrangementer. Vi har i samråd med dem plukket ut fire kriterier for tilgjengelighet som er brukt for kartleggingen av rom.

I tabellen under har vi tatt utgangspunkt i brukererfaringene og vist hvilken andel av lagene som øver og framfører i rom der hvert kriterium er oppfylt:

Kriterium	Andel lag som øver i rom der dette er innfridd	Andel lag som framfører rom der dette er innfridd
Dørbredde minst 90 cm	50,7 %	62,4 %
Trinnfri adgang	42,3 %	63,9 %
Teleslynge	11,6 %	22,6 %
Handicap-toalett i nærheten	42,3 %	57,1 %

Bare 21,9 % av lagene øver i rom som både har tilstrekkelig dørbredde, trinnfri adgang og handicap-toalett i nærheten. 34,6 % av lagene har framføringer i lokaler der disse tre kriteriene er oppfylt. Dette er svært nedslående tall med tanke på deltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne.

Teleslynge er ikke et absolutt krav i Tilgjengelighetsmerket, men de tre andre kriteriene er det.

4.2.4 Brukertilfredshet

I skjemaet for brukererfaringer blir lagene spurt om hvor fornøyd de er med lysforhold, lydforhold / akustikk, ventilasjon / varme, tilgang på lokalet og lagerforhold. For hvert av disse forholdene kan de krysse av for:

- meget misfornøyd
- ganske misfornøyd
- ganske fornøyd
- helt fornøyd

Tabellen under viser andel lag som har krysset av på helt fornøyd eller ganske fornøyd for hvert av forholdene:

	Andel lag helt eller ganske fornøyd med øvingsrom	Andel lag helt eller ganske fornøyd med framføringsrom
Lysforholdene i rommet	85,1 %	77,4%
Lydforhold / akustikk	78,9 %	78,6%
Ventilasjon / varme	73,1 %	79,2%
Tilgang til lokalet	89,7 %	90,1%
Lagerforhold	53,4 %	58,1%

Lagerforhold er altså det aspektet som lagene er minst fornøyd med.

Korps er de som er mest misfornøyde med lagerforholdene. Bare 31,2 % av korps er helt eller delvis fornøyd med lagerforholdene der de øver. Korpsene er også de som er minst fornøyd med lydforhold / akustikk. Bare 48,0 % av korpsene er helt eller ganske fornøyd med lyd/akustikk der de øver. Band er de som er minst fornøyd med lysforholdene. Teaterlagene er de som er mest misfornøyde med ventilasjon / varme.

Kor og lag som driver med dans er de som er mest fornøyd med lysforholdene. Lag som driver med dans, er de som mest tilfreds med lydforhold / akustikk. Det siste er ikke overraskende siden de i liten grad lager lyd med sin aktivitet.

Her er noen sitater om lagerforholdene fra fritekstfeltene:

- «Skulle gjerne hatt mye større lager med direkte tilgang til lokalet. Kjelleren er ikke egnet for instrumentlagring. Deler et annet lager med skolen som ikke er særlig ønskelig. Av og til er lageret åpent og elever leker i lageret. Noen lærere glemmer å låse. Lærere setter ofte sine egne ting inn på korpsets lagrer, for eksempel sykler og sportsutstyr slik at de slipper å bære det fra sine egne kontorer. Dette sørger for en del ekstra arbeid ettersom dette utstyret må flyttes ut av rommet for at korpset skal få ut sitt slagverksutstyr. Korpset opplever liten respekt fra skolen og opplever at de er i veien for skolen.»
- «Et av lagrene som korpset bruker er egentlig et handikaptalett.»
- «Korpset har ikke plass til mer utstyr på lagrene og har derfor innkjøpsstopp.»

4.2.5 Akustikk og dimensjoner på rommet

For det frivillige kulturlivet er akustikk viktig av flere årsaker. For de som driver med musikk eller tale er det viktig at de hører seg selv og de andre passe godt. Når man hører egen stemme eller eget instrument kan man tilpasse og korrigere egen framføring slik at det låter best mulig. Det er også viktig å høre de andre slik at man kan tilpasse sin egen framføring slik at det låter bra sammen med de andre. For instruktør / dirigent er det selvfølgelig viktig å kunne høre alle de medvirkende.

Det er mange faktorer som spiller inn om man skal bedømme hvorvidt et rom har akustikk tilpasset den aktiviteten som drives der. Norsk musikkråds normer og anbefalinger for musikklokaler⁶ omtaler de viktigste akustiske kriteriene i prioritert rekkefølge:

- Romvolum
- Romgeometri og dimensjoner (inkludert form på rommet, form på tak og utforming av scene)
- Etterklangstid
- Akustiske tilpasninger
- Bakgrunnsstøy

Norsk musikkråd skriver i veilederen at uten tilstrekkelig romvolum er det i praksis ikke relevant å vurdere de øvrige kriteriene.

⁶ <https://www.musikklokaler.no/fagressurser/publikasjoner/publikasjoner>

Spørsmålene i vår kartlegging gir ikke grunnlag for en grundig akustisk analyse av hvert enkelt rom. Vi har for eksempel ikke spurt om utforming av tak eller antall sekunders etterklangstid. Men vi har data om rommenes lengde, bredde og høyde. Det gir oss muligheten for å beregne areal, volum og forholdet mellom lengde og bredde. Sammen med opplysninger om type musikk (lydsvak, lydsterk eller forsterket) og antall deltakere fra brukererfaringene gir det oss grunnlag for å si noe om dimensjonen er i henhold til *Norsk Standard 8178 - Akustiske kriterier for rom og lokaler til musikkutøvelse* (NS 8178). Vi har også spurt om etterklangen i rommet er tørr eller klangfull og om hvorvidt rommet har bakgrunnsstøy.

I tabellene under har vi bare med tall for øvingsrom og ikke framføring. Bakgrunnen for dette er noe mer komplisert å beregne egnethet for framføringslokaler blant annet fordi publikum da må tas i betraktning. Vi har brukt kriteriene konservativt. For eksempel har brassband og symfoniorkester enda strengere krav enn de vi har brukt her.

Rommene som brukes til lydsvak aktivitet

Med lydsvak aktivitet mener akustisk lyd fra sang eller lydsvake instrumenter. Eksempler er kor, teater, strykeorkester og kammergrupper. I tabellen under har vi også tatt med teaterlag blant de lydsvake aktivitetene.

Tabellen under viser andel av lagene som øver i rom som tilfredsstillende de ulike kravene til dimensjoner på øvingsrommet i NS 8178 gitt antall personer som deltar på aktiviteten:

Kriterium	Kor (84 lag)	Annen lydsvak musikk (11 lag)	Teater (7 lag)
Tilstrekkelig volum på rommet	40,5 %	45,5 %	71,4 %
Tilstrekkelig takhøyde	38,1 %	36,4 %	57,1 %
Tilstrekkelig areal på rommet	69,1 %	54,5 %	100,0 %
Forhold mellom lengde og bredde OK	56,0 %	27,3 %	85,7 %
Alle kriteriene oppfylt	15,5 %	9,1 %	42,9 %

For kor og annen lydsvak musikk ser vi at det er svært liten andel av lagene som tilfredsstillende kriteriene. Mindre enn hvert sjette kor øver i egnede lokaler i henhold til NS 8178. Takhøyde er den enkeltfaktoren som utgjør det største problemet. For teaterlagene er resultatene noe bedre, men også her er det under halvparten av lagene som oppfyller kriteriene i standarden.

Rommene som brukes til lydsterk musikk

Med lydsterk aktivitet menes akustisk lyd fra lydsterke instrumenter. Eksempler er korps, storband og symfoniorkestre.

Tabellen på neste side viser andel av lagene som øver i rom som tilfredsstillende de ulike kravene til dimensjoner på øvingsrommet i NS 8178 gitt antall personer som deltar på aktiviteten:

Kriterium	Korps (50 lag)	Annen lydsterk musikk (6 lag)
Tilstrekkelig volum på rommet	44,0 %	66,7 %
Tilstrekkelig takhøyde	36,7 %	50,0 %
Tilstrekkelig areal på rommet	57,1 %	83,3 %
Forhold mellom lengde og bredde OK	60,0 %	66,7 %
Alle kriteriene oppfylt	26,0 %	50,0 %

Det er altså bare ett av fire korps som tilfredsstillt kravet til dimensjoner i NS 8178. Den enkeltfaktoren som utgjør det største problemet, er takhøyden.

Rommene som brukes til forsterket musikk

Med forsterket musikk menes all sang og musikk som formidles via forsterkeranlegg.

Tabellen under viser andel av lagene som øver i rom som tilfredsstillt de ulike kravene til dimensjoner på øvingsrommet i NS 8178 gitt antall personer som deltar på aktiviteten:

Kriterium	Band (6 lag)	Annen forsterket musikk (13 lag)
Tilstrekkelig volum på rommet	83,3 %	46,2 %
Tilstrekkelig takhøyde	100,0 %	46,2 %
Tilstrekkelig areal på rommet	100,0 %	53,8 %
Alle kriteriene oppfylt	83,3 %	38,5 %

For band er resultatene relativt gode, mens for annen forsterket musikk er resultatene dårligere.

Samlet oversikt på tvers av sjangere

Tabellen under tar med alle typer lag fra tabellene over - lydsvak, lydsterk og forsterket musikk:

Kriterium	Alle typer lag
Tilstrekkelig volum på rommet	45,8 %
Tilstrekkelig takhøyde	41,5 %
Tilstrekkelig areal på rommet	66,5 %
Forhold mellom lengde og bredde OK	57,0 %
Alle kriteriene oppfylt	24,3 %

For lag som driver med musikk og teater sett under ett, så er det altså mindre enn hvert fjerde lag som øver i lokaler som er egnet for formålet i henhold til Norsk standard for akustiske kriterier for rom og lokaler til musikkutøvelse.

Her er noen sitater om akustikk fra fritekstfeltene i brukererfaringene:

- «Det er for mye lyd og oppleves skadelig for hørselen. Til og med ungene (ca 9 år) klager på for mye lyd.»
- «Det er for mye lyd og vanskelig/umulig å jobbe med balanse i korpset. Ødelegger derfor for spillekvaliteten til korpset.»
- «Akustikken er ikke god i lokalet. Det blir mye lyd som oppleves litt grøtete.»
- «Akustikken oppleves veldig grumsete og er langt fra tilfredsstillende.»

Etterklang

I spørreskjemaet for rommene blir det spurt om etterklangen i rommet er tørr eller klangfull. Her blir det også gitt følgende tips til den som fyller ut skjemaet:

For å få en indikasjon på om et rom er tørt eller klangfullt, kan man ta i bruk stemmen sin eller klappe med hendene og høre på gjenklangen/ekkoet i rommet. Er det kort gjenklang/ekko er rommet på den tørre siden av skalaen. Henger lyden igjen lenge vil rommet vurderes som klangfullt.

Svarene på dette spørsmålet er altså noe mindre målbare og objektive enn målene for lengde, bredde og høyde (Norsk musikkråd måler etterklangstid i sekunder på sine målinger).

Tabellen under viser andel av øvingslokalene for lydsvak, lydsterk og forsterket musikk:

Kriterium	Lydsvakt	Lydsterkt	Forsterket
Tørt	35,7 %	43,6 %	64,3 %
Klangfullt	64,3 %	56,4 %	35,7 %

Neste tabell viser andel av framføringslokalene for lydsvak, lydsterk og forsterket musikk:

Kriterium	Lydsvakt	Lydsterkt	Forsterket
Tørt	27,9 %	31,0 %	54,6 %
Klangfullt	72,1 %	69,0 %	45,4 %

For lydsvake grupper som kor er det vanskelig å synge i rom med tørr etterklang. Slike tørre rom er derimot gunstig for grupper med forsterket lyd. For lydsterke grupper som korps kan det være uheldig med mye etterklang (klangfulle rom).

Bakgrunnsstøy

I skjemaet for beskrivelse av rommet er det spurt om rommet har sjenerende, hørbar eller ingen bakgrunnsstøy. Tabellen under viser andel av lag som øver og framfører i lokaler med ulik grad av bakgrunnsstøy:

	Andel lag som bruker rom til øving	Andel lag som bruker rom til framføring
Ikke hørbar bakgrunnsstøy	61,7 %	60,8 %
Hørbar bakgrunnsstøy	35,9 %	37,6 %
Sjenerende bakgrunnsstøy	2,4 %	1,6 %

Hørbar bakgrunnsstøy er uheldig ved utøvelse av kulturaktivitet. Det må likevel sies å være positivt at bare en liten andel opplever bakgrunnsstøyen som sjenerende.

4.3 Kommunenes vurdering av kapasitet på lokaler

I ekstraskjema som kommunene fylte ut, ba Kulturalliansen om en kort vurdering av kapasiteten på kulturlokalene lokalt. Målet var å få en pekepinn på hvorvidt det var en del ledige lokaler som er egnet for kulturaktivitet, men som ikke er tatt i bruk, eller om det i liten grad er egnede steder for det frivillige kulturlivet å være.

Ved gjennomgang av skjemaene observerte vi at de ulike kommunene hadde ulike utfordringer når det kom til kapasitet på lokaler, her illustrert i form av et utdrag sitater:

- «Pris på øvingslokaler på samfunnshuset kan være en sperre for øving her.»
- «Tilbakemeldingene fra enkelte lag og foreninger peker på at det kan være vanskelig å få tilgang til bygdas grunnskoler på kveldstid.»
- «Sykehjemmets lokaler kan også være aktuelle for et tettere samarbeid med frivilligheten. Det finnes muligheter her for sambruk som kan glede både beboere og det frivillige lag og foreningslivet.»
- «Flere av lokalene som finnes har behov for oppgraderinger, inkludert mer lagerplass for å bedre vilkårene for kulturaktiviteter.»
- «Det er mange lokaler å leie/være i, men også mange av dem som ikke er godt nok tilpasset kulturaktiviteten som foregår. Spesielt ser vi at vilkårene for dans ikke er tilfredsstillende, kunstforeningen mangler utstillingslokaler, og at lokale lag og foreninger sliter med god nok lagerplass.»
- «Det er nok bygninger, men det kunne med fordel vært flere støtteordninger for driften av disse husa.» (Fra en landkommune)
- «Mykje av aktiviteten foregår i sentrum, mens lokala i grendane er mindre i bruk.»

5 Vurderinger

I forrige kapittel presenterte vi dataene fra kartleggingen i de åtte pilotkommunene. Vi vil i dette kapittelet komme med analyse og vurderinger av disse resultatene. Her vil vi også si noe om hva funnene betyr for det videre arbeidet med egnede lokaler for det frivillige kulturlivet.

Det er viktig å ta i betraktning at tallene i denne rapporten bare bygger på tall fra åtte kommuner. Resultatene må ses i lys av dette. For å få et bedre bilde av situasjonen nasjonalt, må et større antall kommuner være med i kartleggingen.

Kommunale og organisasjonseide bygg brukes mest

Kartleggingen viser at om lag halvparten av lagene i pilotkommunene har øving og framføring i kommunale bygg. I det videre arbeidet med å sikre tilgang til egnede lokaler blir det derfor viktig å jobbe opp mot kommunene. Kartleggingen viser også at organisasjonseide bygg er mye brukt. (24 % av lagene har framføringer i organisasjonseide hus. 15 % øver i slike hus.) Det er dermed viktig at også disse byggene blir godt tilrettelagt for frivillig kulturliv.

Mange lag øver i lokaler som ikke er egnet akustisk

Hele 76 % av lagene i pilotkommunene øver i lokaler som ikke er i henhold til *Norsk Standard 8178 - Akustiske kriterier for rom og lokaler til musikkutøvelse* (NS 8178). For kor gjelder dette 85 % og for korps gjelder det 74 %. Det er nedslående tall og viser at arbeidet med egnede lokaler må prioriteres enda sterkere hos myndigheter og blant organisasjonene.

Vi har hatt en hypotese at spesielt de som øver på skoler generelt og i klasserom spesielt har rom som ikke er egnet akustisk. Tallene fra pilotkommunene underbygger denne hypotesen. Blant lag som øver i kulturhus, samfunnshus, grendehus eller ungdomshus er det 42 % som har tilstrekkelig areal, takhøyde og volum, mens tilsvarende tall for de som øver på skoler bare er 24 %. Dette peker i retning av at det frivillige kulturlivet ville få mer egnede lokaler dersom de fikk øve i kulturhus, grendehus, samfunnshus og ungdomshus.

Kartleggingen viser også at kulturhus, samfunnshus, grendehus, ungdomshus og kirker har ledig kapasitet til slik øving. Det er 35 rom med publikumskapasitet mellom 200 og 400 i kartleggingen. Disse har i snitt bare 20 framføringer per år. Romma med publikumskapasitet over 400 i snitt, har 23 framføringer per år. Dette er rom som ville egne seg bedre for øving enn klasserom og andre rom med lavt under taket og lite volum. Det er grunn til å tro at mange lag ville få mer egnede øvingslokaler dersom de fikk slippe til i disse rommene på samme premisser som de har med dagens øvingslokaler.

De fleste grendehus, ungdomshus og samfunnshus er organisasjonseide. Også for disse husene ser det ut til å være kapasitet til å ta imot lag som vil øve. I pilotkommunene er det registrert mange slik hus uten brukererfaringer. Når Kulturalliansen har spurt kommunene hvorfor det ikke er registrert brukererfaringer knyttet til disse, så er svaret at dette skyldes at det ikke er lag i det frivillige kulturlivet som bruker disse på fast basis.

20 av de 37 kirkebyggene som er kartlagt, brukes bare til framføring og ikke til øving. Kirkerom har stor takhøyde og volum og derfor egnet til øving for flere typer lag. Spesielt for kor er kirkerom godt egnede øvingslokaler med god etterklang.

Et hovedproblem med å flytte øvinger fra klasserom til kulturhus, kirker eller organisasjonseide bygg, er at det gir økte leiekostnader for lagene. Alle lag som mottar voksenopplæringsstøtte, har rett til gratis bruk av undervisningslokaler. Den samme retten gjelder ikke i kulturhus, kirker eller organisasjonseide bygg. For samfunnshus, ungdomshus og grendehus er det også en begrensning at de har et etterslep når det gjelder vedlikehold og at det i en del tilfeller er noen som drifter husene. For kirker og organisasjonseide bygg er også kostnader knyttet til oppvarming om vinteren et problem.

Kort oppsummert kan man si at det finnes mer egnede øvingslokaler enn klasserom rundt i pilotkommunene, men at rammebetingelsene per i dag ikke ligger til rette for en slik flytting av øvelsene.

Regjeringen sier i Frivillighetsmeldinga at de vil «oppfordre kommunar og fylkeskommunar så langt det er mogleg, til å gjere lokale som står ledige på kveldstid og i helger, tilgjengelege for frivilligheita der det er behov lokalt.». Kartleggingen gir grunn til å tro at denne oppfordringen til kommunene bør følges opp og etterleves.

Tilstrekkelig areal og volum er også viktig for smittevern

Når dette skrives, står vi midt i en pandemi. Under pandemien har det vært økte krav til avstand og volum i de rommene der det frivillige kulturlivet øver. Mange lag som har blitt tvunget til å finne større lokaler, har også opplevd at akustikken gjennom dette har blitt mer tilpasset deres aktivitet. Vi kan dermed si at både akustikk og smittevern taler i retning av å ha tilstrekkelig areal og volum. Selv om denne pandemien er forbigående, så kan vi ikke avskrive at tilsvarende problemstilling vil bli aktuell i framtida.

For liten kompetanse når det gjelder hvilke lokaler som er egnet

Det er paradoksalt at 79 % av lagene er helt eller delvis fornøyd med lydforhold og akustikk i sine øvingslokaler når bare 24 % har øvingslokaler som er i henhold til Norsk standard for lokaler til musikkutøvelse. Det frivillige kulturlivet er nok ikke i samme grad som idretten vant til å sette krav til dimensjoner på sine treningsanlegg. Det ser ut til å være behov for et kompetanseløft i det frivillige kulturlivet når det gjelder hva som skal til for at lokaler har egnet akustikk for formålet og hvilke konsekvenser det har når lokalene ikke er tilpasset akustisk.

Dårlig tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne

Bare 22 % av de rommene som lagene øver i, tilfredsstiller kravene til trinnfri adgang, dørbredde og handicap-toalett. Dette er også nedslående tall. Kravet om tilgjengelighet og universell utforming i offentlige bygg er nedfelt i lovverket. I Frivillighetsmeldinga har regjeringen et eget kapittel om å senke terskelen for deltakelse i frivilligheten. Dette må også gjelde personer med nedsatt funksjonsevne. For mange av disse er deltakelse i idretten uaktuell. Da er det ekstra viktig at de kan få et tilbud i kulturlivet.

Stort behov for oppgradering av organisasjonseide bygg

Kartlegginga viser stort behov for oppgradering av organisasjonseide bygg. 59 % av de kartlagte husa har behov for oppgradering på minst ett område. I gjennomsnitt vil oppgradering av disse

husene koste 757 000,- kroner per hus. Dette er hus som det frivillige kulturlivet har stor nytte av. 15 % av lagene øver i slike hus og hele 24 % har framføringer der.

Oppgradering av organisasjonseide kulturhus gir ikke grunnlag for momskompensasjon i motsetning til organisasjonseide idrettsbygg.

Lagene har ikke tilstrekkelig tilgang til lager

Bare 53 % av lagene er helt eller delvis tilfreds med lagerforholdene der de øver. Korps har spesielt stort behov for lager, og blant disse er bare 31 % helt eller delvis fornøyd. Nesten to tredeler av korpene øver på skoler. Det må derfor skapes en forståelse blant skoleeierne om at korps må få dekket sine behov for lager. Bæring av tungt utstyr over lange avstander er en stor ekstrabelastning for foreldre og korpsmedlemmer.

6 Videre arbeid

Kartleggingen har gitt viktige informasjon om rammene frivillig kulturliv i åtte kommuner jobber under. Det er rimelig å tro at mønsteret som er avdekket til en viss grad også vil gjelde nasjonalt. Vi ser imidlertid at med unntak av Sandnes, er det er få store byer med i kartleggingen. Vi har grunn til å tro at det vil være et noe annet mønster i de større byene. En arbeidshypotese er for eksempel at tilgangen til lokaler er dårligere i de store byene enn utover landet.

Det trengs mer kunnskap om hva slags lokaler det frivillige kulturlivet bruker. Gjennom kartleggingen i pilotkommunene har vi etablert en metodikk og et verktøy. Vi har også fått erfaringer med hva som skal til for å få gjennomført kartleggingen. Dette arbeidet bør bygges videre på slik at vi får et enda mer representativt bilde av hva slags lokaler det frivillige kulturlivet bruker. Dette vil også være til nytte for de kommunene som deltar i kartleggingen.

KARTLEGGINGSSKJEMA

HUSET

Fylles ut ved enkel befaring.

Husets navn:

Husets offisielle navn, som samsvarer med GPS-koordinatene som registreres

Hustype:

Kryss av for én, evt kommenter i feltet "Øvrige kommentarer"

Skole

- Barn
- Ungdom
- Barn- og ungdom
- Videregående
- Høyskole

Kulturskole

- Kulturskole

Kulturlokale

- Samfunnshus/grendehus/ungdomshus
- Kulturhus
- Fritidsklubb
- Konsertsted
- Bibliotek
- Galleri
- Museum

Annet

- Idrettslokale (ikke skole)
- Serveringssted/bar/restaurant/kafé/selskapslokale
- Kirkebygg (*Den norske kirke*)
- Menighetshus (*Den norske kirke*)
- Lokaler for øvrige livssyn
- Eldresenter/sykehjem
- Barnehage
- Annet (husk å kommenter under "Øvrige kommentarer")

Eiertype:

Ved frivillig lag/org, skriv også eiers navn

- Offentlig – kommune
- Offentlig – fylkeskommune
- Offentlig – stat
- Frivillig lag/organisasjon
- Privat

Kommentar eiertype:

Byggeår:

Ved relevante ombygginger el., kommenter under "Øvrige kommentarer"

Adresse:

Husets gateadresse, inkl. postnummer og poststed

Kommune:

Kontaktpersons navn og rolle:

Navn og rolle/funksjon til kontaktpersonen på huset. OBS: Kontaktperson må samtykke til at navn føres i skjema

Husets e-postadresse:

Stedets e-post, hvis tilgjengelig

Husets kontakttelefon:

Stedets telefonnummer, hvis tilgjengelig (ikke personlig mobilnummer)

Øvrige kommentarer:

Evt. nettstedsadresse, eller andre kommentarer

ROMMET

Fylles ut ved enkel befaring, samtidig tas 2-3 bilder.

GENERELT

Husets navn:

Romnavn:

F.eks. klasserom 418

Rommet brukes til:

Fyll ut begge

Øving

Ja

Nei

Fremføring

Ja

Nei

Publikumskapasitet:

Ca antall framføringer per år:

Etasje:

Heis:

Ja

Nei

Trapp:

Ja

Nei

Størrelse:

*Gjennomsnittstall, evt kommenter
under "Øvrige kommentarer"*

Lengde (m):

Bredde (m):

Høyde (m):

Volum (m³):

*Dersom sceneåpningen er under 50% av salens bredde/høyde, regnes scenen
som eget rom, og målene tas ikke med under lengde/volum.*

Lydanlegg:

Ja

Nei

Hvis ja, beskriv kort. Er det oppheng for lyd/lys/scenerigg?

Lysanlegg:

Ja

Nei

Hvis ja, beskriv kort.

Piano/flygel:

Ja

Nei

SCENEFORHOLD

Rommet har scene/sceneområde:

- Ja
 Nei

Titteskap:

- Ja
 Nei

Titteskap:

Delvis innebygd scene med liten sceneåpning (under 50% av salens bredde/høyde), slik at scene og sal utgjør to ulike rom.

Scenestørrelse:

Høyde = innvendig på scenen
Scenekant = høyde over gulv

Dybde (m):

Bredde (m):

Høyde (m):

Scenekant (m):

Kommentar/beskrivelse av scene:

ROMAKUSTIKK

Subjektive vurderinger av den som fyller ut skjemaet.

Bakgrunnsstøy:

- Ikke hørbar
 Hørbar
 Sjenerende

Kommentar bakgrunnsstøy (f.eks. type støy):

Etterklang:

- Tørt
 Klangfullt

Kommentar etterklang (f.eks. "meget tørt"):

TIPS:

For å få en indikasjon på om et rom er tørt eller klangfullt, kan man ta i bruk stemmen sin eller klappe med hendene og høre på gjenklangen/ekkoet i rommet. Er det kort gjenklang/ekko er rommet på den tørre siden av skalaen. Henger lyden igjen lenge vil rommet vurderes som klangfullt.

LAGERMULIGHET

Rommet har tilgang på lager:

- Ja
 Nei

Hvis ja, beskriv størrelse og plassering/adkomst:

TILGJENGELIGHET

Er rommet tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne?

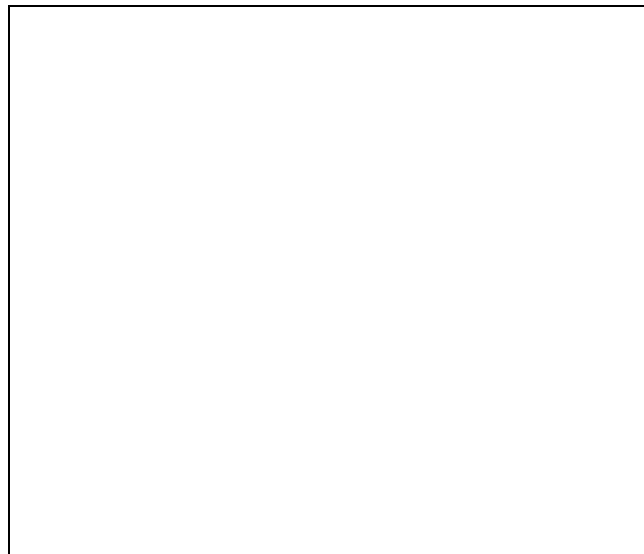
- Dørbredde fri bredde på minst 0,9 m (karm mål 1 m)
- Trinnfri adgang
- Teleslynge
- HC WC i nærheten

Kulturalliansen vil oppfordre kartlegger til å informere om **Tilgjengelighetsmerket** til alle som leier ut lokaler eller leier lokaler til kulturaktivitet.

Tilgjengelighetsmerket er en merking av kulturarrangører som er tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Merket ble lansert i 2018 av Norske konsertarrangører.

Les mer på Tilgjengelighetsmerket.no

Øvrige kommentarer:

HUSK!

Det tas i tillegg 2-3 bilder av hvert rom.

Bildene skal ha en oppløsning på 1-3 MB, og vise mest mulig av rommet.

Bildene kan lastes opp i jpg- eller png-format.

BRUKERERFARINGER

Fylles ut av eller i dialog med bruker, evt. intervju.

Svaret er avgitt av:

- Utøver/deltaker/medlem
- Dirigent/lærer/fagperson
- Tillitsvalgt

BRUKER

Navn på lag/gruppe/enhet/org el. som har aktivitet i rommet:

Hvis bruker har flere aktiviteter, bruk ett skjema per aktivitet

Antall utøvere/deltakere:

Gjennomsnitt for den aktuelle aktiviteten

Lagtype:

Kryss av for én

☐ Musikk – lydsvak – kor	☐ Musikk – lydsvak – annet
☐ Musikk – lydsterk – korps	☐ Musikk – lydsterk – annet
☐ Musikk – forsterket – band	☐ Musikk – forsterket – annet
☐ Teater	☐ Dans
	☐ Annet (kommenter under)

ROMMET BRUKES TIL

Navn på hus og rom:

Til kontrollformål

Rommet brukes til øving/undervisning/produksjon uten publikum:

Ja Nei

Dager per måned: Timer per måned:

Gjennomsnittstall

Rommet brukes til framføring/forestilling/konsert med publikum:

Ja Nei

Antall per år:

Gjennomsnittstall

Kommentar bruk:

Beskriv kort aktiviteten i rommet:

Gjerne 1-10 ord, f.eks. fellesøvelse, stemmeprøve, ensemble, kurs, gruppeøvelse

Hvor fornøyde er dere med:

Brukernes subjektive oppfattelse av rommet og hvor godt det fungerer til den bruk det har.

1 = meget misfornøyd, 2 = ganske misfornøyd, 3 = ganske fornøyd, 4 = helt fornøyd

	1	2	3	4
Lysforholdene i rommet	☐	☐	☐	☐
Lydforhold/akustikk	☐	☐	☐	☐
Ventilasjon/varme	☐	☐	☐	☐
Tilgang til lokalet	☐	☐	☐	☐
Lagerforhold	☐	☐	☐	☐

Hva fungerer godt med rommet til den bruken det har?

Ikke obligatorisk

Hva fungerer dårlig med rommet til den bruken det har?

Ikke obligatorisk

Har dere konkrete forslag til forbedringer?

Ikke obligatorisk

Øvrige kommentarer:

TILLEGGSSKJEMA FOR ORGANISASJONSEIDE HUS

Fylles kun ut der en frivillig organisasjon eier huset, i samarbeid med leder/eier.

Husets navn:

Husets offisielle navn

Eiers navn:

Huset har behov for oppgradering/reparasjon/utskifting av:

- Vann/avløp
- Elektrisk anlegg
- Tak
- Gulv
- Vegger
- Isolering
- Vindu
- Dører
- Kjøkken
- Toalettfasiliteter
- Annet (beskriv under "Øvrige kommentarer")

Husets bruttoareal (m²):

Estimerte kostnader ved de antatt nødvendige oppgraderinger:

Øvrige kommentarer: